

Síla HOTENTOTA

Jsou životní situace a věci, které hlavou nepochopíme. Pokud to přijmeme, můžeme najít štěstí v konání skrze radost.

Desatero úspěšného podnikatele, spokojeného otce a tak trochu hotentota, který spoluvybudoval čokoládový love brand metodou pokus omyl a nezbláznil se z toho. Zatím.

Petr Kovařík

● ■ pointa

Síla hotentota

Vyšlo také v tištěné verzi

Vyrobeno pro společnost Palmknihy - eReading

● — pointa

Petr Kovařík

Síla hotentota – e-kniha
Copyright © Pointa, 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

● ■ pointa

Síla
HOTENTOTA

Petr Kovařík

SÍLA HOTENTOTA

Copyright © 2020 Petr Kovařík

Cover design © 2020 Zuzana

Bürgerová

ISBN 978-80-765-0034-1 tištěná kniha

ISBN 978-80-765-0035-8 ePub

ISBN 978-80-765-0036-5 mobi

ISBN 978-80-765-0037-2 pdf

Občas nerozumím dnešní době a ona někdy nerozumí mně. Proč jí nerozumím? Protože mám pocit, že existovat v každé minutě stylem tady a teď a neustále naplno prožívat všechny podněty, které mi dnešní doba předhazuje, není možné, natož žádoucí. Přesto si myslím, že lze pomocí jednoduchých pravidel po většinu času být šťastným člověkem, mít rodinu, mít koníčky a k tomu jako bonus vybudovat firmu, kterou lidé milují.

O těchto postupech a své cestě k nim píšu v této knize.

OBSAH

Poděkování	10
ÚVODNÍ SLOVO A PROLOG	15
Úvodní slovo	16
Prolog	22
PROCES TVOŘENÍ	27
Přání	28
Hledání	30
Zušlechťování	32
Čištění	34
Konšování	36
Ladění	38
Temperování	40
Schválení hotového produktu	42
Obal	44
Vědomí trvale udržitelného rozvoje	46
Zázraky	48
NESPOKOJENOST A POSLÁNÍ	51
Začátek. Inspirace. Motivace. Nespokojenost	52
Uvědomování si těla a sebezpřijetí	66
Formování osobnosti. Akceptování sebe sama	76
Rozbití, které umožní další fázi vývoje. Očištění od nepotřebného	82
Ujasnění vlastního poslání a snaha využít našeho plného potenciálu	90
PASIVITA A VŮLE KE ZMĚNĚ	101
Nekonečná práce na své vlastní osobnosti. Vědomé volby	102
Jak být ochotný ke změnám i tehdy, když to bolí. Neustálé zkoušky vlastního charakteru	112
Chráním si to, co jsem vytvořil. Stále se učím a potvrzuji si správný směr své cesty	130

HODNOTOVÉ KOLIKACHCITERO	145
Zodpovědnost za to, co dělám, a to, co svým konáním tvořím. Nekalkulujte, dbejte na svou integritu. Zůstaňte pokorní a važte si sami sebe. Buďte otevření	146
Podívejte se na sebe očima svých dětí. Hodnotové měnící se kolikachcitero	158
Občas se o zázraky musíte zapříčinit sami	162
Mé neustále se měnící shodnotové kolikachcitero	168
Mít sen	168
Upřímnost	171
Vděčnost	173
Pokora	173
Nároky	175
Sebereflexe	176
Rovnováha	176
Naše děti	177
Snažit se o nedopuštění morálního úpadku	180
Odpouštění (činy a lidství)	181
Láska	182
Poznámka autora	184
Prokazatelně neprokazatelné	186
MOTIVAČNÍ VZKAZY	189
Zdroje	202

poděkování

Už teď se nemůžu dočkat okamžiku, až budu držet tuto svoji prvotinu v ruce. Jsem vděčný, že jsem ji napsal a že se mi podařilo jasně definovat, jakou máme možnost osobního růstu v době klidu, blahobytu (když jsme high) a jaká je naše možnost růstu, když jsme down. Když jsme down, můžeme nejenom poznat svůj charakter a bolístky, které tam máme (od ublížení přes křivdu až po nedocnění), ale také poznáme, co/kdo stojí za to, abychom s tím/ním trávili náš čas. Ten, kdo se nám zdá být partnerem, když jsme nahoře, se může v krizi projevit zcela opačně. Projeví se jeho skutečný charakter a motivace.

Tato kniha je vlastně sepsáním mých myšlenek a jejich aplikace. Myšlenek, které mnou prostupují i teď, kdy jsme jako firma na 3 procentech obrátů minulého roku a v podstatě na stejných nákladech: že nejdůležitější je pro mě čištění naší planety a ti úžasní lidé, které potkávám na každodenní bázi. Stejně tak je pro mě důležité moci tvořit a pomáhat ostatním. Je pro mě důležité vidět jejich radost, když je potěšíme našimi produkty.

Toto je dar. A já ten dar využívám, protože jsem díky své životní cestě vědomý. Neříkám věci vždy v klidu. Neříkám, že mnou necloumají emoce. Neříkám, že nedělám chyby. Jen říkám, že vím, že je dělám, a vím, co dělat chci a co ne.

On totiž větší růst znamená být si sám sebe ještě více vědom. Růst je upozadění se. Růst je paradoxně zmenšení se.

Vyrosteš, když se zmenšíš.

Růst je chápání systému ze všech stran, nejen jeho ekonomické části. Někteří lidé, se kterými se potkávám, jsou nešťastní, že obraty jejich firem nejsou tisíc, ale jen pět set procent. Těch lidí je mi líto. Líto, protože z nich cítím, že

ten dar, který tu v dnešní otřesné době dostáváme, nevyužijí k přenastavení hodnot. Přitom by stačilo, aby byli pravdiví ve svém konání a solidární s druhými. Pro osobní růst není třeba strádat. Pro osobní růst je ale nezbytné pochopit sílu a důležitost sounáležitosti a hlavně: cítit ji v sobě.

Já ten dar přijímám. Neříkám, že jsem lepší. Nikdo není lepší nebo horší. Jsme jen rozdílní. Každý máme něco, co umíme jedinečně. A to máme dát světu. Stejně jako od světa dostáváme to, co je pro nás potřebné, pokud se uvolíme to vidět. Uvědomit si to. Prožít.

Je to o osobní moci. A osobní moc je to nejdůležitější, co máme. Osobní moc nám nikdo nemůže vzít. Můžou nám vzít cokoli, ale ne naši moc. Proto všem přeji, budme si vědomí naší moci a síly.

Jak by řekli ve filmu Avatar: Zřím tě.

Děkuji Silvě, mé ženě, že mě podporuje a dává mi možnost růst společně s ní. Jednou mě jistý spisovatel zaskočil ve svém poděkování slovy o tom, že rodině děkuje za to, že nebyť jich, tak by jeho kniha spatřila světlo světa o dva roky dříve... Samozřejmě to myslel jako vtip. Nebyť mých nejbližších, spatřila by tato kniha světlo světa možná i tak, ale nebyla by taková, jaká je teď, kdy ji držíte v rukou. A dost možná by nespátřila světlo světa vůbec.

Musím poděkovat Vládovi za to, že mi byl měsíce oporou, uzemňujícím článkem v tom, aby sdělení, která se snažím předat, byla co nejsrozumitelnější. Bez něj by tato kniha neskončila ve stavu, kdy ji s klidným svědomím dáváme do tisku. Byl jsem několikrát skoro ve stavu její psaní ukončit, ale díky jeho podnětům a jeho pochopení pro mé myšlenkové pochody a pro to, co se vlastně snažím sdělit (a tím i pro mě samotného), se vždy podařilo práci na textu znovu nastartovat a dokončit text tak, jak jsem si přál. Stejně tak mi pomáhal s tím, co nejlépe pojmenovat každý problém. Uvědomoval jsem si to zejména během našich rozhovorů nad knihou, kdy jsme mluvili o stejných věcech a hodnotách, byť každý jinými slovy. Byl to pro mě skvělý trénink toho, jak se pokusit pochopit vidění světa toho druhého a rozpoznat případné styčné body. Trénink, který svým způsobem přesně odrážel to, o čem tato kniha je.

Nemalé poděkování určitě patří Veronice Mahdalové, která mi hned na začátku věřila. A to přesto, že z knihy viděla jen malou ukázkou (za kterou bych se navíc o pár měsíců později už nepostavil). Poděkování patří i celému jejímu týmu počínaje redaktorkou Elou za její neuvěřitelné podněty, které má hlavně díky tomu, jak je sečtělá, a stejně za její milé zacházení s tím, co jsme s Vládou udělali. Moc mi pomohla tím, že nám text neshazovala, ale snažila se ho uhladit, dát mu spád a k tomu ho doplnit o to, co by mohlo čtenáře ještě více zaujmout.

Dále děkuji Jackovi a úžasné grafičce a ilustrátorce Zuzaně, se kterou jsme se spřátelili a hlavně: pochopili. Moc děkuju.

Musím poděkovat také Adamu Štverkovi, který byl na začátku procesu knihy a vždy, když jsem potřeboval, mi ohromně pomohl. Ostatně část z toho, čím vším ke knize přispěl, najdete na jejím konci jako jeho vzkaz. Také bych chtěl poděkovat Jaroslavu Salvovi, se kterým jsem se náhodou potkal na LinkedInu a následně jsme se viděli osobně a doslova jsme se v našich myšlenkách, které měly slovní podobu, doplňovali. Požádal jsem ho, zda by si nepřečetl moji skoro již hotovou knihu, a on se do toho s radostí pustil, dal mi pár podnětů a něco doplnil. Díky tomu je i jeho energie obsažena v této knize.

Mezi vzkazy v závěru knihy najdete i další vyznání. Jsou od celé řady mých blízkých, které jsem požádal, aby ostatním vzkázali, co cítí a jak jít dál, abychom se tady na naší krásné planetě měli hezky. A za to moc děkuji mé partnerce Silvii, kamarádce Stáně, Kačce, Vendě, Ivče, Janě a kamarádům Vasylovi, Markovi, Davidovi a Františkovi. Poslední slovo tam mají dva muži, kteří mi hodně pomohli, a to jsou Adam a Vláda, které jsem zmiňoval již výše.

Úvodní slovo
A PROLOG

Proč jsem napsal tuto knihu?

Jednoduše proto, že hledám štěstí¹. Snažím se ho najít, vy-cítit. A pak ho procítit, prožít a udržet. Samozřejmě bych si přál, aby se mi dařilo nacházet štěstí co nejčastěji. Nebo ještě líp: neustále. Ale v mém životě jsou to zatím spíš jen chvílky. Jde o ty okamžiky, kdy si své štěstí skutečně naplno uvědomím.

Zajímavé je, že těmito okamžiky většinou nejsou chvíle, kdy dosáhnu nějakého velkého úspěchu, ať už v osobním životě, v práci, nebo třeba ve sportu. Ani když zdárně absolvuji nějaký společenský rituál, který mě má pozvednout výš. Jak je to možné? Proč pocit štěstí nepřichází právě v takových chvílích? Myslím, že důvodem je to, že v daném okamžiku nefunguje to zásadní: energie propojení, kterou bych byl schopen si uvědomovat.

K okamžikům největšího štěstí naopak patří v mém životě momenty, kdy si uvědomuju sebe sama, tady a teď. Těmi jsou například chvíle, které trávím se svou rodinou, se svými dětmi. Ale ani tehdy to neplatí stoprocentně. Existují okamžiky ještě obyčejnější, elementárnější. Možná to zní pošetile, ale patří k nim například chvíle, kdy si uvědomím, že jsem s něčím propojený. To se může stát téměř kdykoli, například i psaní této knihy bylo takovou situací. Kniha, kterou držíte v ruce, mi tím, že jsem se při její přípravě musel vzdělávat, dotazovat a pít po nejrůznějších souvislostech, ale i různých pohledech na věc, hodně pomohla. Přispěla k tomu, že jsem si ujasnil jedno: cesta života, po níž jdu, je ta správná.

¹ Víte, co v některých kulturách znamená slovo štěstí? V ruštině je štěstí „šťastije“ a znamená to jít se štěstím. To, že jdeme s částí. S částí boha nebo něčeho vyššího. Nevnučuju vám víru v boha. Jen se mi tento pohled líbí. Najdu-li v sobě část vyšší bytosti, pak jsem s její částí – a díky tomu jsem celistvý.

Klidně si můžete myslet, že jsem blázen. Ale mně stačí uvědomit si třeba to, že se při chůzi dotýkám země. Když jsem bos v sauně a cítím, že i ta podložka, která tam je, musela být z něčeho a někým vyrobena. To něco se muselo podvolit. Muselo to v podstatě dovolit, abychom to mohli použít a dát tomu nový účel: aby nám sloužilo.

Případá mi, že jsme často tak neteční ke svému okolí, že si věci nevšímáme a nevážíme. Slepě jdeme světem a myslíme si, že se všechno točí kolem nás. Jistě, i to je možnost, jak svět vnímat. A je každého věc, zda se bude brát za středobod vesmíru, který kolem něj obíhá, a vše považovat za samozřejmé, anebo jestli se rozhodne být vděčný za to, co v životě zažívá a čeho se mu dostává, a být vědomou součástí vesmíru. Jestli se rozhodne poděkovat každému, koho na své cestě potká, nebo si bude myslet, že ostatní musí být vděční jemu za to, že jim vůbec věnuje pozornost.

Já jsem si ve svém životě zvolil cestu vděčnosti. Chci si být co nejvíce vědom chvílí, které prožívám, a toho, co svou přítomností a jednáním v těchto chvílích způsobuju. A to včetně toho, s kým nebo s čím se dostávám do kontaktu. I kdyby to byla „pouze“ láhev. Láhev, která je na první pohled úplně prostá, a přitom mi umožňuje napít se i v místech, kde voda široko daleko není a kam bych se proto jinak nikdy neodvážil. V těch chvílích v sobě samém pocituji vděk. A také propojení se sebou samým a s ostatními. V té chvíli jsem vděčný a v té chvíli jsem šťastný. V té chvíli žiju.

Pokud chcete být šťastní, zkuste to také tak. Věřím, že jedinou věcí, která stačí k tomu, abyste dosáhli štěstí, je děkovat, děkovat a děkovat. Stačí zkusit si tuto cestu připustit. Připusťte si třeba je na malou chvíli, že tato cesta funguje. Nemusíte jí věřit. Zkuste to na pár dní. Zkuste v sauně být vědomě vděční za teplo, které tam můžete zažívat. Zkuste být vděční podložce. Vodě, kterou se umýváte. Poděkujte jí a popřejte jí to nejlepší za to, jak vám dobře posloužila. A popřejte jí, aby pomohla vyčistit to, co se vám nebo jiným nepodařilo. Naučte se vyjadřovat vděk nejenom lidem, ale i věcem, které vám umožňují vaše bytí. Od pochopení materiálních věcí a vděku k nim můžeme začít být vděční za nehmatatelné chvíle. Za všechny vzácné okamžiky, kterých se nám dostává. Včetně chvil s našimi nejmilejšími, kterých si pak třeba budeme víc vážit. Ne naopak.

Pak se naučíte přijímat vše kolem sebe s klidem a pokorou. Být vědomí. Smíření. Šťastní.

Mně taková cesta přijde smysluplná. Naplňuje mě. A právě tuhle svoji cestu se snažím popsat v téhle knize. Cestu, na níž hraje klíčovou roli slovo uvědomění².

Zastavím se na chvíli u názvu této knihy: Víte vlastně, kdo je to hotentot? To slovo se v našem světě vžilo jako výraz pro člověka, který je omezený, který je v určitém ohledu primitiv. Označujeme tak člověka, který z pohledu jiných lidí mluví nesmysly a hlouposti. Ptáte se, jak to souvisí se mnou? Přiznávám bez mučení, že mně naopak přijde hotentotská, nesrozumitelná a zmatečná spousta věcí a situací kolem nás.

To, že jsem napsal první verzi této knihy hotentotsky, zmínila moje partnerka. Proč? Proč jsem se pak s tím, co domnělý hotentot či hotentotství představuje, tak sblížil? Především proto, že jako činorodý až hyperaktivní člověk někdy dělám věci doslova překotně. A přesně tak jsem napsal první verzi této knihy. Svým způsobem nesrozumitelně. Tak rychle, že jsem ani nestíhal domýšlet všechny souvislosti. Nebo to, jestli je tok mých myšlenek srozumitelný pro okolí.

Slovem hottentot původně Angličané označovali domorodce z jihoafrického kmene Khoi. Z hlediska zkoumání iniciačních rituálů³ primitivních společností je zajímavá jedna věc: iniciační rituály vzaly zaslé u nás (v souvislosti s civilizačním pokrokem), ale i u hotentotů, a to zhruba v době, kdy se z hotentotů lovců stali pastevcí. Hotentotští jinoši se tak začali stávat muži a stavět se na vlastní nohy až po dovršení osmnácti let. Absenci skutečných iniciačních rituálů se tedy podobají naší civilizaci.

V čem ale spočívá síla naší civilizace, kterou máme i navzdory tomu, že jsme opustili dávné iniciační rituály? Síla, která je ve společnosti patrná navzdory závěrům mnohých autorů, kteří poukazují na to, že naše doba trpí (globální) krizí mužství, a vnímají to pomalu jako konec světa?

Myslím, že je dobré si uvědomit, jakou výhodu nám to, že nejsme formováni a svazováni primitivními rituály, poskytuje. A jaké nám to dává v rámci společnosti a globálního světa jako celku možnosti. Při té příležitosti se

můžeme zamyslet, jak případný stav nedostatku mužské živočišné energie využít ve svůj prospěch, spokojenost a radost. Na rozdíl od primitivních národů máme možnost volby. Můžeme být mužným, ale zároveň i citlivým. Ano, čistá syrová mužská energie je možná přitažlivá, ale určitě ji nechcete mít doma.

Někdy si kladu otázku, proč chceme stále vědět proč? Potřebujeme znát odpověď úplně na všechno? Nechceme raději přijmout, že něčemu prostě nebudeme rozumět? Že je možné řídit se jen svou intuicí a být jen takovým nepoučeným, nedokonalým hotentotem?

O čem je tato kniha a co mi může dát?

Kniha, kterou držíte v ruce, je o mém životě. Je o mém pohledu na život. O krásných chvílích, ale také o překonávání překážek. I když se v ní odráží celý můj život, řekl bych, že svůj počátek má v době, kdy jsem začal podnikat a budovat náš čokoládový sen. Naše impérium. I když mi připadá, že nám ještě něco trochu chybí a že máme pouze nedotažené impéri-². Tehdy na začátku se mě hodně lidí snažilo od mé nové radosti odradit. Ptali se mě na to, proč nejdu zpátky dělat to, co už jsem dobře uměl: práci s auty. Nebyli schopni pochopit, že se mi chce začít dělat něco, v čem vidím smysl. Když nad tím přemýšlím, věřím, že nastavení jejich hlavy to zkrátka nedokázalo zpracovat. A já dál nosil čokolády všude, kam jsem přišel, a dělal jsem to s radostí. Lidé mi nerozuměli, smáli se mi, někdy se i vysmívali. Možná mě považovali za hotentota, který zaspal dobu. Necháпали.

² Jednou jsem slyšel, jak Jaroslav Dušek někde povídal, že se ptal nějakého vyobrazení v katedrále (protože mluví s kameny) na to, jak je možné, že jsme to „dotáhli až sem“. A rychlá a jasná odpověď byla, že to byla nepozornost. A když si to uvědomíme, když si to zkusíme uvědomit, víme, že je to pravda.

³ Iniciační rituály podstupují jedinci v určité společnosti, aby se posunuli výše na žebříčku hierarchie (typicky to byli chlapi, kteří se úspěšným absolvováním daného rituálu stali muži). Nejprve je zasvěcovaný odpoutáván od běžného života a celkově umrtvován, čímž je nejspíš zbavován minulosti, od které se má radikálně odpoutat. To aby na sebe mohl vzít novou identitu, do které se postupným zasvěcováním vžívá. V tomto přechodovém období se odpoutává od starého, které umírá (zde tedy dětství), a učí se od starších novému (zde dospělému mužství). Vše je zahaleno do tajemného a intenzivního až bolestného působení. To zřejmě pro hluboké prožití a přijetí nového.

A dnes? Díky našemu přístupu a víře ve vlastní sen máme najednou společnost, jejíž výrobky milují tisíce lidí po celém světě. Doma nás podporují a v zahraničí nechápou, jak je možné, že jsme tam, kde jsme, za tak krátkou dobu. Odpověď je jednoduchá: důležité je budovat a dávat. Oddávat se té věci, ne ji dělat jen proto, aby už z toho něco kápla. Je to o tom, běžet každý den maraton sprinterskou rychlostí a vědět, že zítra to bude stejně tak. Je to o tom, že neřeším zisk, ale vím, jakou radost to přináší. Primárně mně (tím, že mě to baví a zároveň užíví), ale i ostatním. Tím, že přispívám k pocitům radosti a spokojenosti, k potěšení a zároveň k povědomí o zdravém životním stylu, ekologii a trvale udržitelném rozvoji. A proto je tato kniha i o tom, proč vyznávám tvoření, a ne pouze prodávání. Je o mé životní cestě, jejímž ústředním motivem je motiv propojení: osobní život a práce jsou na ní jedním a tím samým.

Co všechno se na této cestě propojuje, a o čem tedy tato kniha je?

O radosti z bytí. O jeho lehkosti. O tom, proč se nebát udělat cokoliv, co se mi zachce, pokud to nezasahuje do svobody, komfortní zóny a práv druhého. Je to čtení o cestě k životu plnému hraní a zkoušení. A nakonec o spokojenosti s tím, že jsem vyjádřil sebe sama skrze postupné kroky, které dělám proto, abych se zlepšoval. V době klidu a radosti můžu pracovat na svých snech. Jsem high a můžu postupně řídit své sebezdokonalování se.

Je ale také o chvílích, kdy se tak dobře necítíme. Kdy si nepřipadáme lehcí, a to ani omylem. Je o chvílích, které jsou těžké. Pak jsme často down a nejde o řízenou situaci postupného sebezdokonalování se. Tyto chvíle nám na rozdíl od těch výše uvedených dávají možnost hloubat v sobě až na dřeň, zabývat se svým opravdovým já – a nakonec snad pochopit nejen sami sebe, ale i náš úkol na této planetě. Dávají nám možnost být vděční, vnímaví, vědomí. Dávají nám poté, co je překonáme, možnost užívat chvíle, které bychom označili za lehké, mnohem intenzivněji a vážít si jich.

Tato kniha nechce čtenáře nutit, aby začal sám sebe lépe vnímat nebo aby cítil okamžitou vděčnost za to, že může zanechávat své kroky na cestě, po které kráčí. Chce být pouze podnětem k zamyšlení. Vycházím v ní ze své víry, že každý z nás si prostřednictvím toho, jak vnímá realitu, vytváří svou vlastní subjektivní verzi skutečnosti. Tu krásnou i tu bolestnou. Svůj matrix⁴.